

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Efterslægtsselskabets Skole

G. St.

København

O.A. 50

1951-52

EFTERRETNINGER
OM
EFTERSLÆGTSELSKABETS
SKOLE

FOR SKOLEÅRET 1951—52

VED
REKTOR CHR. NIELSEN

KØBENHAVN
J. D. QVIST & KOMP. BOGTRYKKERI. AKTIESELSKAB
1952

Statens pædagogiske Studiesamling
København

Skolen grundlagdes 1786 af „Selskabet for Efterslægten“ og ejedes af dette selskab til 1909. Derefter overgik den til „De forenede Skoler“. Den 1. august 1919 overtoges den af Københavns kommune.

Tale

i

Selskabet for Efterslægten den 4. marts 1952 i anledning af 166-året for selskabets stiftelse

af oberst *Niels Maare*.

Det var mig en særlig ære og glæde, da rektor forleden henvendte sig til mig om at holde talen på Efterslægtsselskabets stiftelsesdag. Når man selv har været elev i skolen og gennem årene en 4. marts har lyttet til, hvad ældre erfarne kvinder og mænd havde at sige de unge, vil man kunne forstå, at det ikke var uden et vist vemod og med nogen betænkelighed, jeg gik ind på nu selv at skulle gøre det ud for en af disse erfarne. En medvirkende grund, til at jeg med tak modtog rektors opfordring, var imidlertid den, at jeg som en tilfældig repræsentant for gamle elever kunne få lejlighed til på denne højtidsdag at bringe vor skole en tak og en hyldest.

Rektor har bedt mig om at fortælle lidt om Frederiksberg Slots historie gennem tiderne —.

Første vers i Chr. Richardts skønne digt: „Vort Land“ lyder således:

„Venner, seer paa Danmarks Kort;
seer, saa I det aldrig glemmer,
til hver Plet har faaet Stemmer,
thi det Fædreland er vort!
Maalt med Verden er det lille —
derfor ingen Plet at spille!
Maalt med Hjertet er det stort —
der er Danmarks Saga gjort!“

En del af *den lille plet* på Danmarks kort, som Frederiksberg by danner, et sted, som rummer mange lyse og mørke minder i vort lands nyere historie, vil jeg nu i korte glimt prøve på at give stemme.

Indtil Frederiksberg Slot blev opført for ca. 250 år siden, var bakken — Solbjerget — kronet med en gruppe høje fra sten- eller bronzealderen, der viser, at der i en fjern fortid har været bopladser ved solbjærgets fod. Byen Solbjerg, der omfattede nogle få bøndergårde, blev imidlertid jævnet med jorden, da Christian IV i 1620 besluttede at anvende Solbjerg bys grunde sammen med andre tilstødende jorder som marker for Københavns Slots nye store ladegård, der blev opført på det sted, hvor nu statsradiofonibygningen og Forum ligger. Ladegårdens drift viste sig hurtigt urentabel, hvorfor Frederik III den 2. juli 1651 bestemte, at 20 bønder af hollandsk afstamning fra Amager skulle flytte ud i Solbjergets nærhed. Bønderne opførte 20 gårde på det sted, der nu danner Allégade, som således er begyndelsen til det nuværende Frederiksberg. Byen kaldtes Ny Amager eller Ny Hollænderby. Da Karl X. Gustav få år senere — 1659 — nærmede sig hovedstaden for at erobre den, så han fra Solbjerget byens forstæder og dermed også de nyopførte 20 bøndergårde forsvinde i et flammehav.

Da Ny Hollænderby efter krigen skulle genopbygges, købte Kong Frederik III. og Dronning Sofie Amalie i 1664 en gård, der lå på det areal, hvor nu indgangen til Frederiksberg Have ved Runddelen ligger. På arealet blev til kongeparrets tre unge døtre opført en lystgård, som 15 år senere blev overladt prinsessernes brodersøn, den da niårige kronprins, senere Kong Frederik IV. Da kronprinsen imidlertid i 1695 blev gift, blev pladsen på prinsens gård det unge par for kneben. I mindet om slotte, som kronprinsen nogle år forud havde besøgt i Roms omegn, fremkom tanken om opførelsen af et lystslot med fontæner og kaskader på Solbjergets top, et sted som syntes særlig egnet til et sådant formål. Da den lille bondeby atter blev ramt af en katastrofe en sommerdag i 1697, idet så godt som hele byen atter nedbrændte, besluttede derfor Kong Christian V sig til at inddrage en del af bøndernes jorder til have for det påtænkte slot, således at bønderne herefter nærmest blev reducerede til en slags husmænd.

Opførelsen af det nye slot, som kongen lod opkalde efter sin søn og tronarving, blev påbegyndt i foråret 1700. Dette første Frederiksberg Slot — i hollandsk barok stil — svarer til den del af hovedbygningen af det nuværende slot, der ligger mellem de to sidefløje. Slottet var stort set færdig i efteråret 1703. Året efter tog den unge Kong Frederik IV. og Dronning Louise den nye residens i brug.

Der findes desværre ingen planer af det første slot, og de foreliggende beskrivelser er kun højstemte rimerier til kongeparrets pris. Karakteristisk for tiden er således beskrivelsen af kongens seng:

„See her den Konge Seng, de sødeste Gardiner,
omvirckede med Guld i Kiærlighedens Miner.“

og om kongebørnenes stuer :

„See! paa din venstre Haand, naar du i Slottet træder,
De meer end prægtige forgyldte Fyrste-Sæder,
Som Konge-Dåtteren (den Dydens kostbar Skat),
Paa sine deylige Gemacker der har sat.“

Hvordan gemakkerne egentlig har set ud, får man imidlertid intet indtryk af.

Slottet viste sig hurtigt for lille og blev derfor få år senere dels gjort en etage højere, dels udvidet med to sidefløje, hvorved hovedbygningen fik sin nuværende form. Ved ændringen havde slottet samtidig fået et italiensk præget udseende.

Slotsgården mellem hovedbygningen og portpartiet, der rummede en vandbeholder for de mange kaskader og fontæner i haveanlægget, var lukket med en indhegningsmur. Kongeboligen blev ved ombygningen flyttet fra stueetagen til mellemste etage, kongetagen, og i den østre sidefløj blev i stuen og kælderetagen indrettet et slotskapel. I slottets gemakker udførte italienske kunstnere skønne stuklofter, hvor dekorationer som landskaber, friser, bånd m. m. blev fremhævet med kraftige, røde, gule og grå farver for bedre at understrege kompositionen i udsmykningen. Stukken indrammede som regel skønne lofts billeder med motiver hentede fra den græske gudeverden, væggene var beklædt med gyldenlæders tapeter, gobeliner, silkemoer, fløjl og damask i stærke farver, og dørpartier, paneler og vinduesfyldninger blev marmorerede i smukke mønstre med dristige farvesammensætninger. Slottets hvide facade fremhævede endelig på udmærket måde vinduernes fine sandstensrammer.

Efter fuldførelsen af slottets ombygning vendte kongeparret i efteråret 1710 tilbage til slottet, nogle få uger før slaget i Køge bugt.

I de følgende ti år var kongen på grund af krigen med Sverrig ofte og længe fraværende fra København og opholdt sig derfor kun ganske forbigående på slottet. Den 2. august 1716 var Czar Peter den Store og hans gemalinde gæster herude og indtog et måltid på slottets altan, hvis udsigt de berømmede. Denne sommer var i øvrigt for vort land meget urolig. Czaren havde jo sluttet overenskomst med kongen om i forening at gøre landgang i Skaane, og Czaren var med sin galleflåde i juli kommet til København.

I september måned lå der således i lejr på nørre- og øster fælden en russisk hærstyrke på 30.000 mand; en dansk hærstyrke på 23.000

mand lå udenfor Sct. Jørgensø. Af mistænksomhed var Københavns volde vel besat med ladte kanoner, og det blev kun tilladt ubevæbnede russiske hold på 100—150 mand ad gangen at komme ind i byen for at hente vand. Den gensidige mistænksomhed medførte til slut, at Czaren opgav sit forsæt om en landgang i Skaane og i slutningen af oktober drog bort med hele sin hær.

Et nyt afsnit i Frederiksberg Slots historie begynder med Dronning Louises død i marts 1721 og kongens giftermål to dage efter hendes bisættelse med hertuginde af Slesvig Anna Sophie Reventlow. På slottet fejredes den 16. april hendes 28 års fødselsdag „udi al fornøjelig Lyst og Glæde“, og samme formiddag erklærede kongen hertuginde for dronning at være. Den flittige og arbejdsomme konge og hans højtelskede dronning følte sig særlig tiltrukket af slottet og residerede ofte herude indtil ombygningssarbejderne på Københavns Slot var endt.

Ved kongens død i 1730 forvises enkedronningen straks til sin fædrenegård Clausholm, og Kong Christian VI. og Dronning Sophie Magdalene bor nu herude, særlig om vinteren, i en halv snes år, medens Christiansborg Slot bliver opført.

Da pladsforholdene på Frederiksberg Slot herved atter blev for små, lod kongen fra 1733—38 hofbygmester Thurah opføre de to sidebygninger indeholdende i det væsentlige værelser for hof- og tjenerstab, en opgave, som Thurah løste med overlegen dygtighed.

Livet på Frederiksberg Slot i Christian VI.s og Dronning Sofie Magdalenes tid med dets automatiske ensformighed mindede mere om et kloster end et kongeligt hof. Kongen selv klagede over, at han og dronningen levede som eremitter. Kongen, lille, mager og bleg, var mest fængslet til sit arbejdsgemak, medens dronningen, der var kommet fra et lille, fattigt tysk hof, særlig var optaget af at mønstre sine stadigt voksende skatte af smykker og rariteter og studere store ruller med tegninger og planer til nye kostbare slotte.

Traditionen om, at Sophie Magdalene i sin sikkert ubegrundede skinsyge særlig udsøgte sig de grimme og sureste, helst tyske adelsfrøkener til hofdamer, er sikkert ikke helt forkert, når man ser de endnu bevarede talrige, mest navnløse, portrætter af hoffets damer.

Frederik V. opholdt sig kun sjældent og ganske kort på Frederiksberg Slot, hvorimod kongens anden søn, den senere Christian VII. allerede fra sit ellefte år, fra 1760, hver sommer boede herude med sin yngre halvbroder, arveprins Frederik.

Dagen efter Frederik V.s død i januar 1766 flyttede den 17-årige Christian VII. derfor også straks efter proklamationen ud til slottet

sammen med sine søstre og sin bedstemoder. Et nyt bevæget og til slut stærk dramatisk afsnit af slottets historie begyndte hermed. I november samme år ankom kongens brud, den kun 15-årige engelske prinsesse Caroline Mathilde, til slottet, hvor der flere dage i træk blev holdt strålende fester, indtil indtoget i byen og formælingen fandt sted. Det var fra slottets vinduer, at hun første gang så ud over den by, hvor hendes skæbne skulle lide et så tragisk forlis. Ved indtoget hyldede befolkningen „Kong Christian den Milde og hans Caroline Mathilde“ og frydede sig over, at „fra Engelland kun Engle komme kan“.

Omkring 1770 gennemgik gemakkerne stilmæssigt en betydningsfuld forandring. Den tunge pragt og de stærke farver gav plads for klassicismens lyse og lette toner. Ledelsen af denne udsmykning var af Struensee blevet overdraget den unge højtbegavede arkitekt C. F. Harsdorff, der med megen pietet bevarede de smukke stuklofter og loftsbilleder fra Frederik IV.s tid og med stor dygtighed ændrede dørpartierne fra barok til antik stil. Dronning Sofie Magdalene havde i sin tid, dels ladet Thurah indrette det smukke thekøkken, som senere i Frederik VI.s tid blev kaldt prinsessernes pandekagekøkken, dels udstyret det ostindiske værelse, senere benævnt Frederik VI.s værelse. Til disse kom nu det af Struensee for kongen foreslåede badeværelse i et tidligere konditori, nu almindeligvis kaldet Caroline Mathildes badeværelse. Udsmykningen i de to førstnævnte rum er endnu bevaret, og badeværelset kan som bekendt ses af de forbipasserende i haven i kælderetagen i bygningens østlige sidefløj.

Efter katastrofen med Struensee og Brandt i 1772 stod slottet ubenyttet hen indtil den sekstenårige Kronprins Frederik efter regeringsforandringen i 1784, hvor han overtog statsstyrelsen, rykkede ind på slottet, hvor han først som regent, senere som konge, i næsten et halvt århundrede boede om sommeren. Det er dette spand af år, der i særlig grad har fæstnet sig i befolkningens erindring, navnlig på grund af „den høie elskede Families“ spadsereture og sejlads i den romantiske have.

Da kronprinsen flyttede ud på slottet, skulle han hurtigt blive opmærksom på en strunk og køn dreng, der i en aflagt omsyet hofklædning eksercerede i slotsgården med sit trægevær — slotsfuldmægtigens dengang syvårige søn Adam Gottlob Oehlenschläger, tronarvingen i digtningens verden.

Frederiksberg slot og dets haver skulle som „Hjemmets Erindring“ gennem 40 år på det inderligste blive knyttet til Adam Oehlenschlägers liv og digtning. I sin selvbiografi har han fremhævet

stedets betydning og udvikling for hans digteriske fantasi: „Dette herlige muntre slot med sin sunde, friske luft, med sin deilige udsigt fra bakken, sin lystige folkevrimmel i den lyse haug, sin romantiske eensomhed i den stille, mørke bakkede søndermark, arkitektur og maleri henreve mig. Billederne på slottet studerede jeg daglig. I det lille galleri gjorde de smukke Italienerinder dybt indtryk på mit hierte På platfonderne saae jeg de græske guder. Her sad de alle til taffels. Hist kiørte June med sine duer. Her kom venner, Thetis, Neptun, Mercurius til Jupiter.“ Efter den mislykkede skolegang i Pogeskolen i Pilealléen blev det af stor betydning for den unge Adam, at han en efterårsdag i 1791 under legen i Frederiksberg Have kom i snak med en lille mand i lyseblå kjole og med en bredskygget rund hat, digteren Edvard Storm, den nyoprettede „Efterslægtsselskabets skole“s første rektor. Edvard Storm fik interesse for den da 12-årige Adam og skaffede ham gratis i skolen på Østergade, hvor Adam snart indhentede det forsømte, og hvor han blev stærkt præget af den elskelige Storms faderlige lærdom og eksempel. Minderne fra hjemmet og fra slottet, påvirkningen i skolen og senest mødet med Henrik Steffens fremkaldte til slut Oehenschlägers strålende udfoldelse i „Guldhornene“ og bragte senere på den skønneste måde Frederiksberg Slot og have ind i litteraturen, således som han bl. a. har givet det udtryk i det kendte digt „Frederiksberg“, hvor et vers lyder: „Aldrig Skov jeg saa yndig har funden, Kiær for mit Hierte som Søndermarkslunden, Aldrig et Tag — huldt majestætisk og skjønt for mit Øie, — Som Frederiksberg, med de lysgule fløje — Paa en forfriskende Midsommerdag.“

Når det nye Frederiksberg Rådhus er fuldført, burde Oehenschlägers statue flyttes herfra til den grønne plæne ved Søndermarken foran slottets hovedport, så man kunne forestille sig den tankefulde unge Adam komme gående fra Søndermarkslunden over mod sit hjem på slottet, der skænkede ham så mange skønne inspirationer.

Under hovedstadens belejring og bombardement i 1807 besatte englænderne også Frederiksberg med slottet, dog ikke de kongelige gemakker. Oehenschlägers fader omtaler i et brev til Jens Baggesen hændelsen bl. a. således: „En 60 Officerer med tre Generaler maatte jeg indlogere. Vel forlod min Aandsnærværelse mig ikke, men jeg blev inderlig syg. Alt, hvad jeg nød, blev til Galde; dog et Vomitiv hjalp mig, og jeg stod igjen paa mine gamle Ben. Nu saae jeg kjøre op et svært Artilleri en 70 Morterer med tilhørende Kanoner, saa forfærdige sex Batterier og tænkte god Nat, min Elskelige,

— god Nat, ulykkelige Kjøbenhavn —“, og da han senere fra bakkens top betragter byens bombardement og brand, udbryder han : „Tænk dig min inderlig beklemt Tilstand. Der stod jeg på Bakken med min Kikkert — gik ind, gik ud igjen, gik ind — —.“

Udover at slottet 1800 havde fået sin nuværende gule farve, skete der kun den ændring i dets udseende, at portbygningen blev ombygget, da Prins Frederik (VII.) i 1828 blev gift med Frederik VI.s datter Vilhelmine, og i den anledning blev indrettet bolig her for de nygifte. Denne bolig anvendes nu af officersskolens chef.

Efter Frederik VI.s død i 1839 benyttede Enkedronning Marie stadig slottet som sommerbolig. Efter hendes død 1852 blev slottet lejet ud til forskellige, deraf flere kendte mænd. Allerede 1848 havde Carsten Hauch fået tilladelse til at benytte nogle gemakker som bolig. 1852 fik Johan Ludvig Heiberg og Johanne Louise Heiberg stillet nogle værelser til rådighed som sommerbolig. Yderligere har bl. a. Orla Lehmann og Zoologisk Haves stifter, Niels Kjærbølling, boet her. I 1848 og 1864 blev slottet anvendt som lazaret.

Medens Frederiksberg kirke i nogle måneder i 1863 blev hovedrepareret, blev slotskirken anvendt til afholdelse af kirkelige handlinger, hvorved den bl. a. kom til at danne ramme om den senere rektor for Efterslægtsselskabets Skole, professor Fr. Bokkenheusers bryllup med Terese Langeland. Endelig 1868 blev slottet afgivet til krigsministeriet for at indrettes til skole for hærens officerer, idet, som det anførtes i en indberetning, „slottet med sin frie sunde beliggenhed måtte kunne afgive et fortrinligt sted for den påtænkte officersskole, og at det hele etablissemets smukke ydre og elegante og hyggelige indre udstyring måtte kunne indvirke på den tone, der må ønskes på en uddannelsesanstalt for officerer.“ Gennem årene har mange lærere fra Efterslægtens Skole virket på Officersskolen, for tiden er der således 6.

For en snes år siden blev de gamle stuklofter og loftsbilleder grundigt istandsat og de mange overmalinger, der havde fundet sted i de seneste år, blev fjernet således, at udsmykningen af døre, paneler fra Frederik IV.s tid atter kom for dagens lys. Det var her interessant at finde indridsede bogstaver og årstal på dørkarme m. m., som pager for over 200 år siden i kedsomhed havde udført, ligesom det havde været tilfældet på marmorkaminer, som i 1868 var blevet afleveret til Fredensborg, men atter nu blev tilbageleveret. Ligeledes viste afdækninger af dørene i maskeradesalen (Rosen), hvor det navnlig var gået livligt til i Struenseetiden, at der uden om nogle senere fjernede metaludsmykninger på dørfyldningerne, var mange huller, der tydede på, at hoffets kavallerer i sin tid med kårde hav-

de prøvet at ramme disse udsmykninger, men i stedet for havde ramt ved siden af. Det interessanteste arbejde var dog rekonstruktionen af slotskirken, hvor alt inventar i 1868 var blevet fjernet, men nu blev tilbageleveret og genanbragt således, at kirken efter at være ført tilbage til udseendet i 1710, kunne genindvies i 1932. Det er om dette kirkerum, at Oehlenschläger i Frederiksbergdiget skriver: Kirken sig aabner saa yndig og liden, Følte jeg mere paa Vandringen vel, da jeg besaa det sextinske Kapel? — Christus ved Nadveren, Judas ved Orglet sig hæver, Tonerne bærer Elfenbeens sølverne Piber saa smaa! Prædikestolen med Timeglas paa. — Kirken var tom, men for indbildte Christen, snart var jeg Præsten og snart Organisten.“ Under besættelsen blev slottet den 29. august besat af den tyske værnemagt og brugt som opsamlingssted for de befalingsmænd, som i de foregående nattetimers razzia på kaserner og i hjem var blevet taget af værnemagten og dennes danske hjælpere. Nogle måneder senere blev kirken med alterparti undersøgt af tyskerne for våben. Værnemagten fandt dog intet her, da våben m. v. var blevet skjult andre steder på slottet. Endelig den 4. maj 1945 kl. 22,00 buldrede 10—15 frihedskæmpere på slottets port og ville ind. Da styrken ikke ville legitimere sig, blev der nægtet dem adgang, hvorefter de beskød portpartiet og derpå klatrede over stakittet til Grønnegården. Da styrken endelig kom ind i Slotsgården, blev den klar over, at vel havde den fået ordre til at stille i slotsgården, men det var ikke slottets gård, men restaurationen „Slotsgården“, det tidligere Josty, der var tænkt på. Ja, det var i meget korte træk slottets historie. Af de slotte, som danske kongers byggelyst, pragtglæde og skønhedssans har rejst, er Kristiansborg og Frederiksborg blevet et rov for luerne, og Hørsholm er skamløst jævnet med jorden. Et lykkeligt tilfælde har endnu bevaret Frederiksberg Slot i dets ydre arkitektoniske helhed uberørt af tiden — det slot, som Stuckenberg så karakteristisk — også for ham selv — beskriver således:

Det gamle slot, som Tusinder har set
i sorg og modgang, i al livets glæde,
som tyst har talt til den, der ondt har lét,
og trøstet den, der ensom måtte græde.

Når jeg gennem livet ved siden af min gerning har haft stor glæde ved at studere vort lands historie og kunst, skyldes dette, næst efter hvad jeg så og lærte i mit barndomshjem, den interesse lærerne i disse fag i vor gamle skole skabte. Vor lunerige og venlige rektor, professor Bokkenheuser, havde en sjælden evne til at gøre

undervisningen i matematikkens problemer let og forståelig, og der har været og er endnu mange gamle elever, der her har ham meget at takke for. Som lektor Hatting bemærker i bogen: „Efterslægtsskabet og dets skole gennem halvandet hundrede år“, blev der jo om rektor i sin tid sagt, at „han kunne lære en hest matematik“. Dernæst forstod dr. phil. I. P. Jacobsen, en af de ejendommeligste og rigest begavede mænd, der har undervist i Efterslægten, i særlig grad at vække vor interesse for vort lands historie, og hans følsomme og forstående måde at beskrive og forevise gengivelser af berømte bygningsværker, maler- eller billedhuggerkunst åbnede vore øjne for de store skønheder som disse menneskeåndens frembringelser gennem tiderne har skænket os. Rektors søn, forfatteren Knud Bokkenheuser, havde med sit store kendskab til vort lands litteratur, særlig fra det nittende århundredes begyndelse, særlig evne til at skabe interesse, beundring og kærlighed for dansk litteratur. — Også vor klasse skulle selvfølgelig spille skolekomedie. Det var i 1907, og vi skulle opføre „Nej“. Endnu husker jeg de aftener, når vi i glad forventning imødeså vor instruktørs komme. Når vi på trappen hørte en munter sang, hvor stemmen kunne gå over i falset, og lidt efter så instruktøren med stor kunstnerhat og slips og lang sølvknappet stok komme ind i sangværelset og med en klar klingende stemme smilende hilste os god aften, tog en ny fornøjelig aften med den unge livsglade og energiske Poul Reumert sin begyndelse. I unge skal ikke spekulere over, hvad jeg spillede i „Nej“ — jeg skal fortælle, at jeg spillede klaver. — Sidst men ikke mindst mindes vi tonen og ånden i den gamle skole på Østergade. Undervisningsmæssigt var den vel ringe i sammenligning med skolens nuværende fuldt ud moderne bygning, men som landsretssagfører Erik Henningsen i sin tid skrev om skolen på Jacob Danefærdsvej, men som fuldt ud også kunne anvendes på den gamle skole på Østergade: „De minder, vi fik her, er glade og skønne og aldrig vil årene gøre dem grå. Vi elsked' den gamle, den vaklende rønne, men det kan de andre slet ikke forstå.“

Den sidste 4. marts tale, inden jeg forlod skolen, blev holdt af en af skolens højtagede og dygtigste lærerinder, frøken Wøldike. Foruden en advarsel til os mod ungdommelig selvovervurdering kom hun i sin tale bl. a. ind på begreberne fædrelandskærlighed og værnepligt eller snarere værneret, og betonedes farerne for et folk, der ville nedlægge våbnene, fordi overmagten syntes for stor, og det på en måde havde mistet troen på sig selv. Når både hun og de foregående 4. marts talere desuden beklagede sig over den stærkt forcerede tid, man levede i, vil det kunne forstås, at man, når man

nu mindes de svundne år, med digteren kan sige: „Den, der har lært af livet, smiler vemodigt derved“.

Jeg vil nu ikke længere fortabe mig i minder fra fortiden, men prøve på ganske kort at fremhæve det, jeg mener I unge burde lægge vægt på fremefter. Skønt man altid bør stræbe efter at søge sandheden, er dette i dag mere nødvendigt end nogensinde før, fordi løgnen er sat i system. Husk dernæst de gode gamle ord: „Ingen rettigheder uden pligter“, selv i det første udkast til Efterslægtsskabets love i 1786 blev det betonet, at „eleverne skal lære og vænnes til at udøve deres pligter“. Nuomstunder mærkes mere til krav og rettigheder end til pligter.

Den viden, I skaffer jer i skolen og senere hen, kan vel blive til glæde, gavn og tilfredsstillelse for jer selv, men den får først sin rette værdi, når eders arbejde kommer samfundet til gode. Lær så hurtigt som muligt at blive et menneske blandt medmennesker, og I vil erfare, at det, der bringer størst tilfredsstillelse for os alle, i den tid vi er gæster her i denne verden, er at kunne tjene andre fremfor sig selv. Selv om tiden synes streng, hård og usikker, har der tidligere i menneskehedens historie været tider, der også har været tunge, så frygt ikke, men bevar håbet; thi det er håbet, der skal bære verden frem, ikke frygten, der er det goldeste af alt goldt. Vor tid befinder sig i en krise, hvor mange etiske og moralske begreber er blevet betændte. Men vær klar over, at der ikke er mange mennesker, som inderst inde er i tvivl om, hvad der føles som ret og hvad som uret.

Det er en gave, I har fået ved at blive elever i Efterslægten, en skole, der i *medgang og modgang igennem nu 166 år* fuldt ud har svaret til de forventninger, dets stiftere stillede til den skole, der gennem årene har værnet traditionerne, som er fulgt med udviklingen på den bedste måde og som sidst, men ikke mindst vigtigt, navnlig i vor materialistisk betonedede tid, har bevaret den ånd, hvori skolen blev stiftet. Dette forpligter. Jeg kan måske bedre end flere andre gamle elever bevidne dette, idet jeg ikke alene gennem ældre og yngre kammerater men også gennem mine 5 yngre brødre i næsten 25 år har kunnet følge skolens arbejde.

I skolens smukke kantate fra 1936 hedder det:

Hvor finder efterslægten læ?
Som før ved skolens gamle træ.

Træet er i dag blevet et år ældre, — fået en ny årring, — grene og kviste er blevet større og små unge spirer er kommet til — træet har bevaret sin skønhed og sin kraft, takket været dets gartnere:

skolens rektor og skolens lærerinder og lærere. Vi takker dem i dag, fordi de har passet og værnet det så godt og så smukt.

Om nogle år, når I unge er kommet ud i livet og mindes Jeres gamle skole og kantaten ved 4. marts højtidsdagen, da vil I bedre end nu kunne forstå, at vi ældre elever ikke alene i ærbødighed og med glæde, men også med betagelse, altid bringer vor gamle skole vor hyldest og vor tak i det skønne vers:

Vær hilset du dag, da vort skolehus løfted' sin tinde!
gid det må stå fast, medens årene komme og gå!
Gid alt, hvad af sandhed og skønhed derinde vi så,
med mindets betagende glans må vor livsvej beskinne!

Afgangsprøverne 1951

I overensstemmelse med det af undervisningsinspektøren meddelte skema afholdtes skolens eksamen 1951 på de dertil bestemte dage.

Følgende elever bestod:

Studentereksamen:

Den nysproglige linie:

Andersen, Jørgen Wendelboe: mg (13,83); Bang-Møller, Flemming: mg+ (14,25); Gundboe, Eric: mg (14,01); Hansen, Erik: mg÷ (13,45); Hansen, Jørgen: mg÷ (13,65); Hansen, Niels Bjarne: mg÷ (13,18); Hauge, Jens: mg÷ (13,61); Heurlin, Karl Ole: g+ (12,54), Hvidberg, Preben: mg÷ (13,10); Jacobsen, Ib Palle: mg÷ (13,15); Jensen, Henrik: mg÷ (13,31); Jensen, Otto: mg÷ (13,07); Jessen, Per: mg÷ (13,31); Jørgensen, Asger Whitta: mg (13,94); Nielsen, Ole: mg+ (14,38); Nielsen, Thor: g+ (12,74); Pedersen, Arne Trier: g+ (12,74); Prehn, Hans: mg (13,98); Ribens, Vagn: mg÷ (13,41); Søndergaard, Willy: mg+ (14,36); Thomsen, Ole: mg÷ (13,58); Trasborg, Ole: mg÷ (13,41).

Den matematisk-naturv. linie:

Afdeling a:

Andreasen, Ernst: mg+ (14,42); Buus, Mogens Prip: mg (13,89); Dietrich, Rolf: g+ (12,69); Edvardsen, Per: g+ (12,65); Hansen, Arne: mg (13,83); Hansen, Villy: mg+ (14,35); Hartung, Poul: mg÷ (13,09); Henriksen, Oluf: mg÷ (13,36); Jensen, Erik Jørgen: mg (13,89); Jensen, Mogens Lindberg: g+ (12,81); Jørgensen, John: mg (13,91); Jørgensen, Mogens: mg (13,87); Larsen, Arne Steen: mg÷ (13,59); Lund, Ib: mg (13,87); Nielsen, Henning: mg+ (14,29); Persson, Svend Erik: mg÷ (13,21); Petersen, Arvid: mg (13,75); Petersen, John Reventlow: mg÷ (13,41); Smed, Erling: mg+ (14,46); Sørensen, Anker: mg+ (14,39); Varming, Jens Christian: mg (13,98).

Afdeling b:

Berthelsen, Hans Christian: mg+ (14,41); Elm, Mogens: mg+ (14,43); Fischer, Hans: mg (14,12); Grønvold, Leif: mg÷

(13,17); Hansen, Rotbøll: mg (13,74); Heltved, Jørgen: mg (13,85); Jahn-Jespersen, Bent: g (11,91); Jenslev, Kjeld: mg (13,86); Madsen, Anders Nørgaard: mg ÷ (13,23); Møller, Ib: mg ÷ (13,47); Poulsen, Swenn: mg + (14,46); Rosenklint, Arne: mg (13,91); Rothe, Jørgen: mg (13,98); Tingsgaard, Povl: mg (14,02); Wantzin, Curt: mg (13,69); Østergaard, Knud: ug ÷ (14,69).

Realeksamen:

Andersen, Preben Ammon: g + (12,92); Behrndt, Karsten: mg (13,79); Bruun, Erik: mg (14,09); Fink-Jensen, Hans: mg (14,07); Frandsen, Ib: mg (13,90); Frandsen, Knud: ug ÷ (14,51); Garvold, Finn: mg (13,73); Hansen, Hans Hulgaard: ug ÷ (14,65); Hornung-Nielsen, Kjeld: mg + (14,33); Jacobsen, Ole: mg (13,71); Jensen, Erik Birger: mg ÷ (13,37); Land, Ole: mg ÷ (13,19); Larsen, Søren: mg (13,90); Lena, Ivan: mg (14,03); Lund, Kaj: mg (13,67); Nielsen, Erik: mg (13,90); Nielsen, Leo: g + (12,86); Pedersen, Carl Erik: mg ÷ (13,45); Reiff, Niels Jørn: g (12,12); Schmidt, Walther: mg ÷ (13,14); Thomsen, Ove: mg ÷ (13,51); Winther, Erik: g + (12,93); Winther, Jens: mg (14,14); Wæverstrøm, Ole: mg ÷ (13,40).

Det Moltkeske Præmielegat:

Skolens højeste udmærkelse, der foruden ug eller ug ÷ som eksamensresultat forudsætter flid og god opførsel under skolegangen, tildeltes Knud Østergaard af III g. m. b., Hans Hulgaard Hansen og Knud Frandsen af realklassen.

Desuden uddeltes en mindre Moltkepræmie („lille Moltke“) til Erling Smed og Ernst Andreasen af III g. m. a. og til Swenn Poulsen, Mogens Elm og Hans Chr. Berthelsen af III m. m. b.

Skolenævnet

Det i henhold til den gældende lovgivning valgte skolenævn består af følgende medlemmer: fuldmægtig, cand. jur. *A. Wassard Jørgensen* (formand), fra *Karen Haugård Jensen* (sekretær), manufakturhandler *E. Boyhus*, pastor *Sparring Petersen* og cyklehandler *F. C. Jørgensen*. Skolen er repræsenteret ved rektor, inspektør *Gunnar Jensen* og lektor *Stærmosé*.

I forbindelse med den årlige forældreuge i tiden fra 5.—10. november afholdtes et forældremøde den 6. november, som sædvanlig med god tilslutning.

Rektor bød velkommen, hvorefter lektor, dr. phil. *T. Hermann*, lektor *Stærmosé* og adjunkt frk. *Ragna Lorentzen* talte om friere arbejdsformer.

I den efterfølgende pause benyttede forældrene sig flittigt af lejligheden til at tale med skolens lærere.

Ved det fælles kaffebord bragte formanden for skolenævnet, fuldmægtig *A. Wassard Jørgensen*, skolen en hilsen, og rektor kvitterede med en tak for godt samarbejde med nævnet og forældrene.

Skolens elever

Skolens elevantal pr. 1. april 1952 : 446.

III g. S.

Alkærstig, Per $\frac{6}{5}$ 33, Andersen, Kurt $\frac{20}{7}$ 33, Andersen, Niels $\frac{7}{6}$ 33, Gram, Aage $\frac{12}{10}$ 33, Grønholdt, Mogens $\frac{17}{1}$ 33, Hagemann, Kurt $\frac{21}{11}$ 33, Holmskov, Finn $\frac{14}{1}$ 33, Knudsen, Svend $\frac{4}{11}$ 33, Mejdahl, Jørgen $\frac{5}{6}$ 33, Mortensen, Lasse $\frac{14}{1}$ 33, Nissen, Jan $\frac{3}{4}$ 33, Odgaard, Knud $\frac{12}{4}$ 33, Olsen, Søren Ole $\frac{9}{3}$ 33, Pihl, Bent $\frac{11}{12}$ 33, Poulsen, Johannes $\frac{13}{11}$ 33, Rasmussen, Jørgen $\frac{19}{3}$ 33, Sørensen, Ole Damm $\frac{8}{4}$ 33, Vikelgaard, Børge $\frac{11}{6}$ 35.

III G. m. a.

Bergstein, Tommy $\frac{21}{7}$ 33, Bohm, Gøsta $\frac{2}{8}$ 33, Boldt, Erling $\frac{31}{12}$ 33, Buchwald, Jørgen $\frac{17}{9}$ 33, Christensen, Dan $\frac{8}{1}$ 34, Glahn, Poul Egede $\frac{10}{2}$ 34, Hansen, Walther $\frac{23}{9}$ 33, Hemmingsen, Preben $\frac{5}{8}$ 33, Jakobsen, Mogens $\frac{4}{9}$ 32, Jansson, Gunnar $\frac{5}{1}$ 33, Jensen, Carl Otto $\frac{11}{7}$ 33, Jensen, Ove Winther $\frac{21}{9}$ 33, Keese, Jørgen $\frac{26}{10}$ 33, Larsen, Henrik Køhler $\frac{16}{12}$ 32, Lauritsen, Ib Rahbek $\frac{25}{7}$ 33, Nielsen, Henrik Nordfalk $\frac{20}{5}$ 33, Nielsen, Svend Brøndholt $\frac{24}{10}$ 33, Olsen, Knud Erik $\frac{6}{6}$ 32, Peterson, Ole $\frac{29}{5}$ 33.

III G. m. b.

Aamand, Jørgen $\frac{19}{8}$ 33, Andersen, Vagn $\frac{29}{7}$ 32, Christiansen, Eyvind $\frac{23}{2}$ 33, Dam-Henriksen, Ole $\frac{27}{3}$ 33, Frantzen, Ebbe $\frac{24}{5}$ 33, Grann, Henning $\frac{4}{7}$ 33, Herluf, Poul $\frac{21}{9}$ 33, Jensen, Jørgen Rostgaard $\frac{15}{9}$ 32, Jensen, Ole Jørgen $\frac{8}{3}$ 34, Larsen, Erling $\frac{10}{9}$ 33, Nicolet, Verner $\frac{9}{3}$ 34, Petersen, Hugo $\frac{21}{7}$ 33, Poulsen, Aage $\frac{28}{12}$ 33, Rathmann, Mogens $\frac{7}{10}$ 32, Rohde, Poul $\frac{2}{10}$ 33, Schiffhauer, Steen $\frac{4}{4}$ 33, Ægidius, Finn $\frac{7}{10}$ 32.

II G. ns.

Andersen, Poul Roos $\frac{8}{4}$ 34, Bille, Bent Boye $\frac{8}{2}$ 34, Christensen, Jørgen $\frac{18}{6}$ 34, Hoffmann, Lars $\frac{16}{3}$ 33, Holdum, Jens $\frac{7}{5}$ 33, Holmberg, Ole $\frac{30}{9}$ 34, Jensen, Christian $\frac{24}{11}$ 34, Jensen, Flemming $\frac{5}{4}$ 34, Jespersen, Ole Skafte $\frac{1}{5}$ 33, Jørgensen, Bent $\frac{9}{11}$ 34, Krausmann, Finn $\frac{31}{10}$ 34, Lindhardt-Rasmussen, Asger $\frac{27}{3}$ 34, Marqvard-

sen, Ole $\frac{7}{1}$ 34, Nielsen, Ole Brøndholt $\frac{24}{10}$ 33, Noer, Eyvind $\frac{21}{9}$ 34, Palshøj, Jørgen $\frac{21}{10}$ 34, Petersen, Erling $\frac{10}{5}$ 34, Philip, Hans $\frac{25}{6}$ 34, Rasmussen, Svend $\frac{20}{9}$ 34, Rosengård, Poul Erik $\frac{17}{12}$ 34, Trap-Jensen, Jørgen $\frac{12}{3}$ 34.

II G. m. a.

Albrechtsen, Ole $\frac{22}{2}$ 34, Andersen, Heinrich $\frac{14}{11}$ 33, Brask, Erling $\frac{27}{2}$ 34, Bruun, Finn $\frac{20}{11}$ 34, Christensen, Uffe $\frac{22}{3}$ 34, Dunch, Fritz $\frac{24}{5}$ 34, Foxmann, Arne $\frac{18}{8}$ 34, Hjorth, Niels $\frac{31}{10}$ 34, Holm, Knud $\frac{17}{8}$ 34, Holst, Mogens $\frac{12}{8}$ 34, Jensen, Mogens Bahl $\frac{23}{5}$ 34, Larsen, John $\frac{16}{11}$ 34, Larsen, John Harritshøj $\frac{12}{2}$ 34, Larsen, Sven $\frac{26}{1}$ 34, Lumholdt, Sven $\frac{18}{5}$ 34, Parbøl, Ebbe $\frac{9}{2}$ 34, Pedersen, Vagn $\frac{10}{2}$ 34, Petersen, Kay Werner $\frac{30}{11}$ 35, Rasmussen, Birger $\frac{6}{8}$ 34, Schiødt, Knud $\frac{27}{7}$ 33, Stoltz-Andersen, Per $\frac{18}{11}$ 34.

II G. m. b.

Boyhus, Arne $\frac{9}{1}$ 34, Christensen, Ole $\frac{26}{2}$ 33, Clausen, Harry $\frac{17}{10}$ 34, Hansen, Erik $\frac{11}{4}$ 34, Hansson, Leif $\frac{2}{4}$ 35, Jensen, Henning $\frac{9}{6}$ 34, Johansen, Ole Brandt $\frac{21}{2}$ 34, Jørgensen, Henning $\frac{29}{8}$ 34, Kilian, Bent $\frac{17}{2}$ 34, Kledal, Finn $\frac{26}{4}$ 34, Larsen, Jørgen $\frac{24}{6}$ 34, Nielsen, Anders $\frac{23}{3}$ 34, Petersen, Arne $\frac{10}{3}$ 34, Petersen, Jørgen $\frac{7}{2}$ 33, Sandahl, Leif $\frac{6}{10}$ 33, Schou, Willy $\frac{31}{12}$ 33, Sørensen, Jørgen Baun $\frac{20}{2}$, Vase, Poul $\frac{30}{9}$ 34.

I G. ns.

Christensen, Jan Steen $\frac{31}{1}$ 35, Dam, Mogens $\frac{27}{4}$ 35, Dam-Jensen, Flemming $\frac{17}{9}$ 35, Francke, Tom $\frac{27}{11}$ 35, Garvold, Finn $\frac{25}{9}$ 34, Halberg, Bjarne $\frac{16}{3}$ 34, Hansen, Aage $\frac{7}{4}$ 35, Heurlin, Bertel $\frac{18}{10}$ 35, Hindsberger, Mogens $\frac{5}{8}$ 35, Jacobsen, Jørgen Baltzer $\frac{13}{11}$ 35, Jensen, Benny $\frac{23}{3}$ 36, Jensen, Ib $\frac{25}{9}$ 35, Jensen, Preben $\frac{8}{9}$ 35, Jessen, Jørn $\frac{8}{3}$ 36, Jørgensen, Erik Wassard $\frac{15}{3}$ 35, Lindahl, Erik $\frac{7}{2}$ 35, Milthers, Ole $\frac{21}{4}$ 35, Nielsen, Olaf $\frac{11}{4}$ 35, Olsen, Niels $\frac{2}{12}$ 35, Pihl, Ebbe $\frac{8}{10}$ 35, Poulsen, Bjarne $\frac{16}{8}$ 33, Rasmussen, Knud $\frac{6}{10}$ 34, Weberg, Edgar $\frac{26}{6}$ 35, Ziegler, Sven $\frac{20}{10}$ 35.

I G. m. a.

Andersen, Per $\frac{25}{9}$ 35, Christensen, Ole $\frac{27}{6}$ 35, Eidorff-Pedersen, Stig $\frac{14}{3}$ 36, Eigaard, Ole $\frac{7}{5}$ 36, Fougst, Jørgen $\frac{22}{6}$ 35, Garbarsch, Charly $\frac{5}{1}$ 35, Goldberg, Torben $\frac{11}{11}$ 35, Henrichsen, Knud $\frac{28}{8}$ 35, Juel-Nielsen, Bent $\frac{7}{9}$ 35, Jørgensen, Kaj Haim $\frac{27}{5}$ 36, Kirkby, Bent $\frac{5}{6}$ 34, Larsen, Finn $\frac{11}{11}$ 35, Laybourn, Richard $\frac{23}{10}$ 35, Lind, Charles $\frac{4}{7}$ 35, Lorentzen, Peer Hjorth $\frac{15}{7}$ 35, Nielsen, Poul $\frac{12}{11}$ 34, Noah, Vagn $\frac{13}{9}$ 35, Norking, Leif $\frac{29}{11}$ 34, Petersen,

Søren $\frac{3}{2}$ 36, Strøbech, Christian $\frac{24}{4}$ 35, Sørensen, Henning $\frac{3}{12}$ 35, Westergaard, Svend $\frac{7}{1}$ 36.

I G. m. b.

Andersen, Jørgen Erik $\frac{25}{4}$ 35, Christiansen, Bent $\frac{1}{10}$ 35, Cramer-Petersen, Hans $\frac{10}{11}$ 35, Felby, John $\frac{12}{5}$ 35, Friis, Torben $\frac{22}{12}$ 35, Hansen, Henning $\frac{13}{8}$ 35, Hansen, Kaj Ove $\frac{14}{1}$ 36, Hansen, Sven $\frac{14}{4}$ 35, Havkrog, Jørgen $\frac{31}{8}$ 35, Johnsen, Mogens $\frac{25}{3}$ 35, Knudsen, Henning $\frac{8}{4}$ 35, Kock, Eyvind $\frac{1}{10}$ 35, Larsen, Flemming $\frac{8}{8}$ 35, Larsen, Keld Pilegaard $\frac{20}{4}$ 34, Nielsen, Anker $\frac{5}{11}$ 35, Nielsen, Peter Lund $\frac{16}{6}$ 35, Pauner, Sven $\frac{17}{12}$ 35, Pedersen, Teddy $\frac{30}{11}$ 35, Rasmussen, Jan $\frac{13}{8}$ 34, Schack, Torben $\frac{20}{12}$ 34, Storgaard, Jens Peter $\frac{11}{2}$ 35, Thomsen, Erik $\frac{20}{1}$ 35, Thygesen, Niels $\frac{6}{8}$ 35, Winther, Jens $\frac{9}{5}$ 34, Øst, Christian $\frac{17}{1}$ 35.

Realklassen.

Arbs, Fritz $\frac{28}{6}$ 35, Berthelsen, Jørgen $\frac{14}{4}$ 35, Flygenring, Jørgen $\frac{13}{6}$ 35, Hansen, Ole $\frac{12}{1}$ 36, Hansen, Torkel $\frac{28}{6}$ 35, Harboe, Poul $\frac{7}{6}$ 36, Høiberg, Bent $\frac{18}{4}$ 35, Jensen, Erik Meinert $\frac{1}{6}$ 35, Jensen, Jørgen $\frac{10}{1}$ 36, Koefoed, Jens Morten $\frac{30}{3}$ 35, Kyst, Ole $\frac{15}{3}$ 36, Lassen, Jørgen $\frac{28}{3}$ 35, Nielsen, Erling $\frac{27}{1}$ 35, Nielsen, Hans $\frac{14}{1}$ 36, Nielsen, John $\frac{28}{11}$ 34, Nielsen, Niels Henrik $\frac{21}{7}$ 35, Olsen, Lars $\frac{17}{11}$ 34, Olsen, Sven $\frac{6}{6}$ 35, Petersen, Jørgen Degn $\frac{9}{9}$ 35, Rasch, Ole $\frac{10}{4}$ 35, Stahr, Jimmy $\frac{6}{5}$ 35, Sørensen, Per Damm $\frac{3}{1}$ 35, Virklund, Henrik $\frac{27}{4}$ 35.

4. Ml. a.

Ahlstedt, Toni $\frac{16}{12}$ 35, Albrektsen, Knud-Erik $\frac{16}{12}$ 36, Ditlefsen, Alex $\frac{24}{12}$ 35, Garbers, Jørgen $\frac{6}{3}$ 36, Gutkin, Mogens $\frac{8}{9}$ 36, Halse, Bent $\frac{16}{12}$ 36, Heltberg, Finn $\frac{23}{4}$ 36, Hermansen, Ib $\frac{29}{2}$ 36, Holdum, Niels $\frac{11}{5}$ 36, Jacobsen, Hans Chr. Bøndergaard $\frac{7}{11}$ 36, Jensen, Aron $\frac{5}{5}$ 36, Jeppesen, Niels $\frac{7}{5}$ 36, Katlev, Harry $\frac{24}{5}$ 36, Keel, Klaus $\frac{18}{9}$ 36, Kruse, Flemming $\frac{11}{11}$ 35, Larsen, Flemming $\frac{9}{1}$ 36, Mogensen, Lars $\frac{21}{12}$ 36, Møller, Jørgen Friis $\frac{24}{2}$ 37, Møller, Torben $\frac{19}{1}$ 36, Nielsen, Mogens $\frac{11}{6}$ 36, Pedersen, Børge Weidemann $\frac{4}{5}$ 36, Pedersen, Hans Guttorm $\frac{18}{6}$ 36, Poulsen, Knud $\frac{25}{1}$ 36, Poulsen, Ole $\frac{18}{9}$ 36, Rasmussen, Torben $\frac{3}{12}$ 35, Ringkøbing, Hans $\frac{28}{1}$ 37, Runge, Bjørn $\frac{28}{9}$ 37, Schmidt, Henrik $\frac{10}{8}$ 36.

4. Ml. b.

Beierholm, Edward $\frac{12}{6}$ 36, Brok, Bent $\frac{29}{6}$ 36, Christensen, Birger $\frac{27}{6}$ 36, Farnæs, Bent $\frac{5}{6}$ 36, Friberg, Svend $\frac{24}{11}$ 36, Heising,

Hans $1^6/8$ 36, Henrichsen, Ib $2^6/12$ 36, Henriksen, Poul $1^6/9$ 36, Jensen, Preben $1^1/3$ 37, Jørgensen, Jens $2^2/2$ 36, Klausen, Ib $1^2/12$ 36, Larsen, Jens $1^9/9$ 36, Lefeldt, Ole $2^4/3$ 37, Melgaard, John $1^5/5$ 36, Meyer, Hans $1^9/10$ 36, Nors, Anders $2^7/12$ 36, Olsen, Bjarke $2^5/6$ 36, Oppermann, Niels $1^7/3$ 37, Pedersen, Vagn $1^3/4$ 36, Petersen, Poul Degn $2^9/11$ 36, Rif, Mogens $1^3/4$ 36, Schmidt, Gustav $7/7$ 36, Schou, Per $8/10$ 36, Sletten, Erik $2/4$ 37, Tranberg, Charles $2^7/1$ 36, Vogel, Bjørn $1^4/2$ 36, Ytting, Aage $2^2/9$ 36.

3. MI. a.

Andersen, Hans Henrik $1/5$ 37, Christensen, Henning $1^0/4$ 37, Friis, Hans Kristian $2^6/2$ 37, Hansen, Finn $2^2/11$ 36, Hansen, John $2/5$ 37, Hansen, Jørgen $5/3$ 37, Hansen, Kurt $2^3/3$ 37, Hansen, Niels Jørgen $2^1/10$ 37, Hindsberger, Torben $2^4/4$ 37, Jensen, Benny $2^0/2$ 38, Jensen, Jens Christian $6/10$ 37, Jensen, Ole Lindberg $2^3/11$ 37, Jensen, Palle $2^7/1$ 37, Jørgensen, Gunnar $1^3/9$ 37, Kejser, Jørgen $1^5/12$ 37, Koch, Anders $6/11$ 37, Larsen, Otto Gorm $2^2/4$ 37, Møller, Poul Martin $2^5/4$ 37, Nielsen, Freddy $1^6/12$ 36, Nielsen, Jørgen Møller $2^6/2$ 38, Nielsen, Jørgen $9/5$ 37, Nielsen, Leif $3/1$ 37, Nielsen, Svend $2^0/4$ 37, Nilsson, Lasse $1^0/10$ 37, Persson, Ole $2^5/4$ 37, Poulsen, Henrik $7/8$ 38, Schütt, Ole $1^4/2$ 37, Sjøgreen, Bent $7/4$ 37, Sørensen, Palle $2^8/3$ 37, Vilhelmsen, Søren $2^5/10$ 37.

3. MI. b.

Andersen, Frank $1^2/11$ 37, Arndal, Per $2^0/7$ 37, Erichsen, Thor-kild $2^1/6$ 37, Evers, Poul $2^5/2$ 37, Galsbøl, Frode $7/5$ 37, Grove, Tavs $5/5$ 37, Hansen, Jens Ove $2^1/5$ 37, Heeris, Bent $3^1/3$ 38, Holkenow, Steen $1/10$ 38, Jensen, Ejner $7/9$ 37, Jensen, Peter $1^9/6$ 37, Jensen, Poul Arndal $4/9$ 37, Jensen, Werner $1^3/8$ 36, Karstens, Bjørn $2^5/12$ 37, Madsen, Georg $1^5/4$ 37, Munck, Niels $2^2/5$ 37, Nielsen, Erik Guldager $1^2/10$ 37, Nielsen, Leif $1^7/10$ 35, Nielsen, Ole $2^7/8$ 37, Norking, Mogens $6/8$ 37, Olsen, Mogens $1^4/11$ 37, Petersen, Jørgen $5/11$ 37, Rasmussen, Vagn $2^8/6$ 37, Ryager, Walter $2^5/4$ 37, Svinth, Ole $2^1/10$ 37, Sørensen, Arne Baun $3^0/4$ 37, Thuesen, Leif $1^8/12$ 37, Trasborg, Per $3/7$ 37, Wessing, Erik $5/10$ 37, Vigh-Larsen, Geert $1^0/6$ 37, Vroldby, Jens Due $2^7/7$ 37, Ziegler, Erik $2^7/11$ 37.

2. MI. a.

Andersen, Børge $1/3$ 38, Andersen, Frank $1^5/11$ 38, Andersen, Niels Jørgen $1^6/3$ 38, Anthoni, Uffe $1^3/3$ 38, Bøgh, Flemming $2^3/4$ 38, Dahl-Jensen, Anker $1^1/4$ 38, Gall, Olav $2^1/4$ 38, Harder, Per $5/9$

39, Høiberg, Ebbe $\frac{2}{3}$ 39, Jansen, Per $\frac{8}{2}$ 38, Jensen, Erik $\frac{19}{7}$ 37, Jensen, John $\frac{1}{2}$ 38, Jensen, Kurt Kølback $\frac{17}{2}$ 38, Larsen, Jørgen $\frac{5}{2}$ 39, Larsen, Kell Bredsig $\frac{16}{4}$ 38, Lassen, Sven $\frac{17}{12}$ 38, Lusty, Gert $\frac{26}{4}$ 37, Madsen, Bent $\frac{28}{5}$ 38, Nielsen, Svend Guldager $\frac{12}{10}$ 37, Noer, Bjarne $\frac{5}{4}$ 39, Pedersen, Ole Tingleff $\frac{23}{9}$ 38, Rasmussen, Kurt Fonnesbæk $\frac{25}{11}$ 38, Roed-Petersen, Bjarne $\frac{10}{10}$ 38, Scherling, Per $\frac{31}{3}$ 38, Schrøder, Peter $\frac{17}{4}$ 38, Schumacher, Peter $\frac{26}{6}$ 38, Svane, Ole $\frac{9}{6}$ 38, Søbye, Jens-Vilhelm $\frac{9}{1}$ 38, Sørensen, Gert $\frac{21}{2}$ 38, Vejp-Olsen, Werner $\frac{7}{1}$ 38.

2. MI. b.

Andersen, Aage $\frac{3}{6}$ 38, Andreasen, Torben $\frac{30}{7}$ 38, Brøndsted, Arne $\frac{5}{1}$ 38, Bæksted, Ravn $\frac{15}{1}$ 39, Christensen, Nils $\frac{20}{6}$ 38, Christophersen, Jørgen $\frac{17}{4}$ 38, Eriksen, Carl-Erik $\frac{9}{7}$ 38, Glendrup, Hans $\frac{27}{10}$ 38, Hansen, Per Rhein $\frac{17}{5}$ 39, Holm, Kaj $\frac{26}{8}$ 38, Jensen, Freddie $\frac{22}{3}$ 38, Jensen, Kurt $\frac{7}{9}$ 38, Kristensen, Leif $\frac{16}{7}$ 38, Krogbæk, Jørn $\frac{19}{10}$ 38, Larsen, Aage $\frac{15}{5}$ 38, Levin, Ib Hardy $\frac{11}{4}$ 38, Nielsen, Carsten $\frac{21}{11}$ 38, Nielsen, Finn Lærke $\frac{25}{9}$ 38, Nielsen, Helge Dalum $\frac{15}{11}$ 38, Nielsen, Jørgen Brøndholt $\frac{7}{11}$ 38, Nielsen, Niels Søgaard $\frac{19}{3}$ 40, Olsen, Alex $\frac{25}{12}$ 38, Petersen, Bent $\frac{31}{3}$ 38, Relster, Steen $\frac{28}{7}$ 39, Schaumburg-Christensen, Kjeld $\frac{2}{2}$ 39, Skovmand, Torsten $\frac{17}{5}$ 39, Smidt, Jørgen $\frac{19}{6}$ 38, Smith, Henning $\frac{6}{8}$ 38, Søderberg, Jørgen $\frac{15}{4}$ 38, Østkjær, Helge $\frac{5}{3}$ 38.

1. MI. a.

Andersen, Knud Halding $\frac{29}{11}$ 39, Andersen, Steen $\frac{21}{5}$ 39, Benner, Christian $\frac{20}{1}$ 39, Christensen, Hans $\frac{14}{3}$ 39, Christiansen, Ove Brøknær $\frac{1}{2}$ 40, Christoffersen, Mogens $\frac{18}{3}$ 39, Dühring, Leif $\frac{1}{4}$ 39, Feldt, Niels $\frac{30}{1}$ 40, Frederiksen, Hans Henrik $\frac{10}{4}$ 39, Grønvold, Tage $\frac{9}{6}$ 39, Hansen, Eggert $\frac{17}{2}$ 40, Hansen, Kurt $\frac{13}{9}$ 39, Hansen, Leif $\frac{1}{3}$ 39, Jensen, Frits $\frac{17}{4}$ 39, Jensen, Ole $\frac{27}{11}$ 39, Jensen, Per $\frac{9}{12}$ 39, Jeppesen, Poul Røntoft $\frac{11}{8}$ 39, Johannsson, Torben $\frac{11}{5}$ 40, Johnsen, Flemming $\frac{23}{2}$ 39, Jungmark, Poul Verner $\frac{1}{7}$ 39, Jørgensen, Finn $\frac{14}{5}$ 39, Kyst, Mogens $\frac{5}{6}$ 39, Lindhardt-Rasmussen, Torben $\frac{31}{3}$ 39, Persson, Bjørn $\frac{1}{2}$ 39, Peterson, Harry $\frac{21}{4}$ 39, Pihl, Palle $\frac{1}{9}$ 39, Seligmann, Gunnar $\frac{21}{3}$ 40, Storgaard, Søren $\frac{29}{8}$ 39, Thaarup-Nyberg, Lars $\frac{25}{6}$ 39.

1. MI. b.

Berantzino, Bjarne $\frac{4}{7}$ 39, Bregninge, Bendt $\frac{11}{8}$ 39, Buhelt, Mogens $\frac{8}{2}$ 40, Carstensen, Mogens $\frac{5}{8}$ 39, Christensen, Carl $\frac{4}{10}$ 38,

Christensen, Sven-Ole $27/9$ 39, Clemmensen, Peter $26/6$ 39, Elling, Niels $18/1$ 40, Fuglsang, Ove $2/12$ 39, Funder, Hans $6/5$ 39, Hansen, Bjørn $12/2$ 39, Hansen, Hugo Bøgh $15/2$ 39, Hjelmblink, Finn $5/8$ 39, Holming, Torben $1/9$ 39, Jacobsen, Jan Krag $19/5$ 39, Jensen, Bjarne $27/12$ 38, Johansen, Gunnar $19/2$ 39, Johnsen, Ole $14/3$ 40, Koch, Morten $24/10$ 39, Kragelund, Preben $20/12$ 38, Marsbøll, Erik $28/4$ 39, Mortensen, Gert $6/2$ 39, Nielsen, Flemming $16/10$ 39, Nielsen, Jørgen Guldager $2/6$ 40, Nielsen, Jørgen Risom $22/7$ 39, Nielsen, Svend Møller $11/1$ 40, Palshøj, Ole $3/7$ 39, Risbjerg, Erik $26/5$ 40, Sørensen, Christian $12/7$ 39, Vogel, Henrik $27/2$ 39.

Skolens lærere

- Adjunkt *Hermod Andersen*, naturlære i II g. s., geografi i r., 4. ml. b., 3. ml. a., 2. ml. b., 1. ml. b., gymnastik i III g. m. a., I g. m. a., 2. ml. a., 1. ml. b. Har tilsyn i bygningen.
- Lektor *M. H. Assingbæk*, geografi i 4. ml. a., 3. ml. b., 2. ml. a., 1. ml. a., naturfag i III g. m. a/b., naturhistorie i 2. ml. b., 1. ml. b., naturlære i I g. s., 4. ml. a.
- Overlærer *Å. Bang*, sang i III g. s., m. a/b., II g. s., m. a/b., I g. s., m. a/b., 3. ml. a/b., 2. ml. a/b., 1. ml. a/b., sløjd i 4. ml. a/b., 3. ml. a/b., 2. ml. a/b., 1. ml. a/b.
- Adjunkt *S. Brinkhard*, matematik i III g. m. b., 4. ml. b., 1. ml. a., naturlære i II g. m. b.
- Lektor *O. Brännich Nielsen*, matematik i II g. m. a/b., naturlære i 1. ml. a., tegning i 3. ml. a/b., 2. ml. a/b., 1. ml. b.
- Lektor, dr. phil. *J. Brændegård*, naturhistorie i 4. ml. b, 3. ml. a/b., 2. ml. a., 1. ml. a., naturfag i III g. s., II g. m. a/b., I g. m. a/b.
- Adjunkt *S. Bülow*, matematik i III g. m. a., I g. m. b., naturlære i I g. m. a., 3. ml. a.
- Lektor *G. Bøgh-Hansen*, dansk i III g. s., III g. m. b., 4. ml. b., 1. ml. a., fransk i I g. s. Bibliotekar ved Efterslægtsselskabets bogsamling. Skolens bibliotekar.
- Adjunkt *E. K. Didriksen*, tysk i II g. s., 3. ml. a., 2. ml. a., latin i III g. s., I g. s., 4. ml. a., skrivning i 1. ml. b.
- Lektor *E. Garby*, matematik i II g. s., I g. m. a., I g. s., 3. ml. a., naturlære i III g. m. b.
- Lektor *E. Giødesen*, engelsk i II g. s., 4. ml. a., religion i III g. s., III g. m. b., II g. s., I g. m. a., 3. ml. a/b., 2. ml. a/b.
- Lektor *P. Hassing*, engelsk i II g. m. a., I g. m. a., r., 2. ml. b., 1. ml. b., skrivning i 2. ml. b., 1. ml. a.
- Lektor *J. Hatting*, historie i III g. s., III g. m. b., II g. s., II g. m. b., I g. m. b., oldtidskundskab i III g. s., II g. s., II g. m. b., I g. m. b.
- Lektor, dr. phil. *T. Hermann*, fransk i III g. s., III g. m. b., II g. m. a/b., I g. m. a., latin i II g. s., tysk i 4. ml. b.
- Adjunkt *J. Himmelstrup*, dansk i III g. m. a., I g. m. b., 4. ml. a., engelsk i I g. s., religion i 4. ml. a/b., 1. ml. a/b.
- Inspektør *G. Jensen*, fransk i r., latin i 4. ml. b., historie i 3. ml. b., 2. ml. a/b., 1. ml. b., dansk i 3. ml. b., 2. ml. b., 1. ml. b.

- Adjunkt, frk. *R. Lorentzen*, dansk i II g. m. a/b., r., 2. ml. a., engelsk i I g. m. b., 4. ml. b.
- Lektor *H. Müller*, historie i III g. m. a., II g. m. a., I g. s., I g. m. a., r., 4. ml. b., oldtidskundskab i III g. m. a., II g. m. a., I g. s., I g. m. a., engelsk i 1. ml. a., tysk i r. Har tilsyn med skolens lærebøger.
- Lektor *Johs. Olsen*, dansk i I g. s., I g. m. a., fransk i III g. m. a., II g. s., I g. m. b., oldtidskundskab i III g. m. b., religion i III g. m. a., II g. m. a/b., I g. s., I g. m. b.
- Adjunkt *P. Poulsen*, naturlære i III g. m. a., II g. m. a., I g. m. b. Har tilsyn i bygningen.
- Adjunkt *A. Rasmussen*, engelsk i II g. m. b., 3. ml. b., tysk i 2. ml. b., tegning i 1. ml. a., gymnastik i 4. ml. a/b., 3. ml. a/b., 1. ml. a.
- Overlærer *Kr. Rasmussen*, regning og matematik i r., 2. ml. b., 1. ml. b., gymnastik i III g. m. b., II g. m. a., r.
- Overlærer *C. Simonsen*, naturlære i r., 4. ml. b., 3. ml. b., 2. ml. a/b., 1. ml. b., regning og matematik i 2. ml. a., gymnastik i I g. s., I g. m. b., 2. ml. b., skrivning i 4. ml. a/b., 2. ml. a. Har tilsyn på legepladsen.
- Lektor *V. Stærlose*, dansk i II g. s., 3. ml. a., tysk i III g. s., I g. s., 4. ml. a., 3. ml. b., engelsk i 2. ml. a.
- Overlærer *A. Winther Pedersen*, naturhistorie i r., 4. ml. a., regning og matematik i 4. ml. a., 3. ml. b., gymnastik i III g. s., II g. s., II g. m. b.
- Rektor, engelsk i III g. s., 3. ml. a., historie i 1. ml. a.

Skolens læge er dr. *Vald. Paulli*, som har været assisteret af sundhedsplejerske frk. *E. M. Hansen*.

Skolens tandlæge er fru *Inger Agner*, som har haft frk. *Ingrid Andersen* som medhjælper.

Som lærerkandidater har følgende gennemgået kursus i praktisk undervisningsfærdighed: cand. mag. *Ole Brochorst Andersen* (hos lektor *Stærlose*, adjunkt *Himmelstrup* og rektor), cand. mag. *P. Broue Jensen* (adjunkt *Himmelstrup* og lektor *Stærlose*), stud. mag. *H. Pump* (lektor *Stærlose* og adjunkt *Himmelstrup*).

Pensa i eksamensklasser

III Gymnasieklasse.

Nysproglig afdeling.

Religion (Giødesen). Gennemgang af de vigtigste fremmede religioner efter Edv. Lehmann: Religionerne.

Dansk m. m. (Bøgh-Hansen). Karl Mortensen: Dansk litteraturhistorie fra Paludan-Müller. Tilsvarende stykker af Falkenstjernes håndbog. J. P. Jacobsen: Mogens. Ibsen: Et dukkehjem. Oxenvad: Vort sprog I, s. 112—153; II, ca. 35 sider. Agerskov og Nørregård: Svensk læsebog, ca. 30 sider. Eksamenspensum repeteret. Stil hver 3. uge. Elevforedrag.

Til eksamen opgives: Karl Mortensen: Dansk litteraturhistorie fra Holberg. Falkenstjerne: Håndbog i dansk litteratur I (6. udg.), s. 40—46, 90—92, 102—103, 113—115, 168—175, 230—231, 251—253, 272—275, 289—291, 296—298, 347—351; II (5. udg.), s. 2, 5, 59—63, 96—110, 132—134, 140—147, 154—157, 189—195, 231—235, 315; III (5. udg.), s. 15—17, 47—48, 90—93, 107—109. Holberg: Erasmus Montanus. Oehlenschläger: St. Hans Aften-Spil. J. P. Jacobsen: Mogens.

Engelsk (rektor). Shakespeare: The Merchant of Venice. Østerberg: English Poems (6th ed.), s. 1, 5—10, 11—13, 14, 16, 19, 27—29, 31—33, 34—41, 43, 46—52, 62—66, 70—77, 80—109, 110—114, 115—129. Rosenmeier: A. Contemporary Reader (sec. ed.), s. 55—80, 200—216.

Til eksamen opgives: Merchant I, 1. og 3. samt V. Østerberg 47—52, 70—77, 85—88, 121—125. Dickens: 20—34, 57—68. Hardy: chpt. VIII. Loyalties: II, 1. Cont. Reader 55—68, 200—206.

Tysk (Stærmose). Goethe: Faust (Østergaards udg.), vers 354—517, 2605—ud. Tyske digte (v. Østergaard): Goethe, nr. 1, 5, 7, 8, 12, 16—18, 20, 21, 23—25. Heine: 1, 2^a. Branner und Stærmose: Deutsche Klassiker ³, s. 93—98. Ring Hansen und Stærmose: Kulturgeschichtliche Lesestücke, nr. 18, 21, 24, 32. Stefan Zweig: Schachnovelle. Hermann Hesse: Knulp. Litteraturhistorie efter Branner und Stærmose: Deutsche Klassiker. Houken og Stenbjerres stiløvelse for gymnasiet. Kapers grammatik. 1 stil ugentlig.

Til eksamen opgives: Schiller: Maria Stuart I,6, II,2, III,4, IV,4, 6. 10. Goethe: Faust, vers 354—517, 3374—3619, Trüber Tag—ud.

Tyske Digte: Goethe, nr. 1, 5, 7, 12, 16—18, 21, 23—25; Schiller, nr. 5, 6; Heine, nr. 1; VIII 12, 13. Deutsche Klassiker³, s. 93—98. Chamisso: Peter Schlemihl (ved Branner og Stærmosé), kap. X, XI. Kulturgeschichtliche Lesestücke, nr. 3, 5, 9, 13, 24.

Fransk (Hermann). Henriques og Willemoës: Fransk litteratur i udvalg, s. 12—39, 47—49, 59—74, 226—230, 236—300. T. Bruël: Moderne franske skribenter I, s. 7—51, 65—79. Svanholt: Franske tekster, s. 92—103. Grammatikens hovedpunkter repeteret efter Oluf Nielsen: Fransk sproglære og E. Bruun: Fransk øvehæfte.

Latin (Didriksen). Sallust: Catilina (Gertz), capp. 5—77, 20—32, 39^a—53¹, 55—61. Krarup: Romersk poesi: Ovid, nr. 4, 6; Martial. Vald. Nielsen: Latinsk grammatik.

Til eksamen opgives: Cæsar: Gallerkrigen (Gertz), V, capp. 38—53. Cortsen: Latinsk læsebog II (5. opl.), s. 30—51 samt breve nr. 13—19. Sallust. Catilina (Gertz), capp. 20—25, 49—51. Ovid, nr. 6.

Oldtidskundskab (Hatting). Euripides: Medeia. Platon: Sokrates' forsvarstale. Platon: Sokrates i fængsel og Sokrates' død. Kunsthistorie efter Kragelund: Græske kunstværker. Eksamenspensum repeteret.

Til eksamen opgives: Iliaden I og XXIV (fra vers 469), Odysseen VI. Sofokles: Kong Ødipus. Herodot: Kong Kroisos (kap. 26—ud). Sokrates' forsvarstale (ved Holten-Bechtolsheim). Kragelund: Græske kunstværker (2. udg.), fig. 12, 19, 20, 24, 41, 44, 48—51 samt dorisk og jonisk stil og Parthenontiden.

Historie (Hatting). Arentoft: Verdenshistorie, fra 1789. Ilsø: Nordens historie fra 1814. Lomholt Thomsen m. fl.: Danmark i dag. Billeder efter Andrup, Ilsø og Nørlund: Danmarks historie i billeder. Tekster efter Kilder til Danmarks historie IV og V.

Til eksamen opgives: Verdenshistorie til 338 f. Kr. og 1878—1939. Norden til 1523, Danmark 1901—39. Samfundslære, s. 78—139. Speciale: Danske landsbykirker. Thure Hastrup: Vore gamle kirker (2. udg.), s. 1—16, 30—46, 57—59, 85—113. Desuden gennemgået Brønshøj, Herlev og Gladsaxe kirker samt kalkmalerierne i Ballerup. Ved repetitionen benyttet billederne fra nævnte kirker i Danmarks kirker, Københavns amt, samt Andrup m. fl.: Danmarks historie i billeder, fig. 75, 76, 77, 80, 81, 88, 96, 97.

Naturfag (Brændegård). K. Simonsen: Biologi. A. Krogh: Menneskets fysiologi.

Til eksamen opgives: Biologi med undtagelse af kap. VI. Økologi, s. 60—66. Fysiologi udgår s. 95—111, 115—118 og 127—133.

III Gymnasieklasse.

Matematisk afdeling a.

Religion (Johs. Olsen). Gennemgang af Parsismen. Indiske religioner. Kina og Japan. Astrologien. Fred Hoyle: Universet.

Dansk m. m. (Himmelstrup). Jensenius: Dansk litteraturhistorie fra Paludan-Müller — ud; oldtid, middelalder med tekster fra Falkenstjerne. Goldschmidt: Maser og Avromche Nattergal. J. P. Jacobsen: Udv. Noveller. Pontoppidan: Den første gendarm, Ilum galgebakke, Nattevagt. Ibsen: Vildanden. Afslutning af pensum i Modersmålskundskab og svensk.

Til eksamen opgives: Falkenstjerne I⁵, s. 66—70, 113—115, 168—172, 194—198, 216, 218—220, 230—231, 251—253, 272—278, 281—282, 316—318, 343—345; Falkenstjerne II⁵, s. 14—15, 59—63, 140—144, 154—157, 171—173, 174—178, 189—204, 231—235; Falkenstjerne III⁵, s. 1—10, 33—37, 40—41, 90—93, 110—12, 122—123, 233—241. Erasmus Montanus. En landsbydegns dagbog. En dansk students eventyr.

Fransk (Johs. Olsen). Henriques og Willemoës: Fransk litteratur i udvalg. Jules Romains: Knock. Oluf Nielsen: Fransk sproglære, s. 86—126 med tilsv. øvelseseksempler. Grammatiken repeteret.

Oldtidskundskab (Müller). Euripides: Medeia. Platon: Sokrates' forsvarstale. Platon: Sokrates i fængsel og Sokrates' død. Kunst-historie efter Kragelund: Græske kunstværker. Eksamenspensum repeteret.

Til eksamen opgives: Iliaden I, Odysseen V, v. 238—281, VI. Herodot: Kong Kroisos, kap. 26—91. Sofokles' Kong Ødipus. Sokrates' forsvarstale (v" Gertz). Vaphiobægrene, den geometriske stil, den archaiske kunst, Theseiontemplet, Erechteion, Delphi og Olympia, teatret, diskoskasteren, spydbæreren, Paionios' Nike, attisk gravmæle, Praxiteles' Hermes, Lysippos' skraberer, Polyuktos' Demosthenes, alexandermosaikken.

Historie (Müller). Arentoft: Verdenshistorie, fra 1789. Ilsøe: Nordens historie fra 1814. Kierkegaard, Lomholt-Thomsen og Vinding: Danmark idag. Samfund og borger. Billeder efter Andrup, Ilsøe og Nørlund: Danmarks historie i billeder. Tekster efter Kilder til Danmarks historie IV og V.

Til eksamen opgives: Verdenshistorie til 338 f. Kr. og 1878—1939. Norden til 1387, Danmark 1901—39. Samfundslære, s. 78—

139. Speciale: Den danske bondestands historie i de sidste 200 år. Kilder til Danmarks historie V, nr. 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 17 og 25. Danmarks historie i billeder, nr. 231 og 232. Korte uddrag af Randers og Vejle amtsbeskrivelser (1826), Hjørring amtsbeskrivelse (1828), Frederiksborg amtsbeskrivelse (1831) og Svendborg amtsbeskrivelse (1837). Kilder til Danmarks historie IV, s. 18—20 og 41—47. Knud Kristensen fylder 60, fødselsdagsinterview i Roskilde Dagblad 25/10 1940.

Naturlære (Poulsen). a. *Fysik med astronomi*. Sundorph: Mekanisk fysik (6. udg.), s. 53—bogen ud. Sundorph: Elektricitet og magnetisme (7. udg.), s. 75—bogen ud. Barmwater: Grundtræk af astronomien (7. udg.), s. 101—bogen ud. Sundorph: Lyslære (6. udg.), s. 62—bogen ud.

Til eksamen opgives: Sundorph: Varmelære (7. udg.), s. 17—24, 28—32. Sundorph: Lyslære (6. udg.), s. 17—22, 35—48. Sundorph: Mekanisk fysik (6. udg.), s. 5—14, 19—43, 94—99. Sundorph: Elektricitet og magnetisme (7. udg.), s. 1—35, 68—93, 133—155. Barmwater: Grundtræk af astronomien (7. udg.), s. 25—43, 46—54, 80—86. *Øvelser*: 1) Isens smeltevarme. 2) Vands fordampningsvarme. 3) Boyle-Mariottes lov. 4) Udvidelseskoefficienter. 5) Normalvægtfylde. 6) Samlelinses brændvidde. 7) Spektrometret. 8) Penduler. 9) Stemmegafflens svingetal og rotationsenergi. 10) Spektroskopet. 11) Vekselstrøm. 12) Faradays elektrolytiske love. 13) Faste og flydende stoffers vægtfylde. 14) Lydens hastighed i glas og CO₂. 15) To- og treelektroderøret.

b. *Kemi* (Poulsen). Kobberø: Kemi for mat-naturv. gymnasium: Fra magnium til organisk kemi.

Til eksamen opgives: S. 38—67, 70—74, 102—108, 112—117, 129—132, 133—138, 157—160, 170—194.

Naturfag (Assingbæk). K. Simonsen: Biologi. A. Krogh: Menneskets fysiologi.

Til eksamen opgives: Biologi med undtagelse af kap. VI. Økologi, s. 60—66. Fysiologi udgår s. 95—111, 115—118 og 127—133.

Matematik (Bülow). V. A. C. Jensen: Aritmetik II, Geometri III. 2 sæt opgaver hver uge.

Til eksamen opgives: V. A. C. Jensen: Aritmetik I, §§ 2—11, 42—50, 52—55. Aritmetik II, §§ 5—28. Geometri I, §§ 1—20, 25—28, 30, 32, af 36 eks. 4, 38—47. Geometri II, §§ 2—7, 13—17, 28, 33, 52—53, delvis 61. Geometri III, §§ 19—51, 62, 79—81. Funktionslære, §§ 22—25, 32—59, af 74 eks. 1 og 2.

III Gymnasieklasse.

Matematisk afdeling b.

Religion (Giødesen). De fremmede religioner gennemgået efter Edv. Lehmann: Religionerne.

Dansk m. m. (Bøgh-Hansen). Som III g. s.

Til eksamen opgives: Som III g. s. Af Falkenstjernes håndbog I er her brugt 7. udg., s. 45—52, 98—100, 110—111, 121—123, 176—183, 239—240, 259—261, 280—283, 298—299, 304—306, 356—360.

Fransk (Hermann). Henriques og Willemoës: Fransk litteratur i udvalg, ca. 200 sider. Jules Romains: Knock. Ekstemporal efter Henrik Madsen: Moderne franske forfattere. Grammatik (med repetition af eksamenspensum) og øvelser efter Oluf Nielsen: Fransk sproglære.

Oldtidskundskab (Johs. Olsen). Euripides: Hippolytos. Aristofanes: Skyerne. Sokrates' forsvarstale og Sokrates i fængslet. Krage-lund: Kunsthistorie. Mytologi.

Til eksamen opgives: Iliaden I og VI (vers 313—529). Odysseen VI⁶. Herodot: Kong Kroisos (kap. 26—91). Euripides' Hippolytos. Platon: Sokrates' forsvarstale. Kragelund (2. udg.), fig. 3, 8, 12, 19, 20, 21, 33, 34, 38, 41, 44, 45 og 50, samt dorisk og jonisk stil, parthenontiden og teatret.

Historie (Hatting). Som III ns. I stedet for speciale Holt: Tekster og tal.

Til eksamen opgives: Som III ns. I stedet for speciale tekster: Holt: Tekster og tal (1. udg.), 7—25. Kilder til Danmarks historie IV (1. udg.), 68—82. Billeder efter Andrup m. fl.: Danmarks historie i billeder, 23—26, 36, 76, 77, 80, 81, 87, 88, 131, 145—49.

Naturlære (Garby). a. *Fysik med astronomi*. Sundorph: Mekanisk fysik: Fra 3. afsnit og bogen ud. Sundorph: Elektricitetslære: Fra induktion og bogen ud. Sundorph: Lyslære: Fra bølgeteori og bogen ud. Barmwater: Astronomi, fra side 56 og bogen ud.

Til eksamen opgives: Varmelære, side 17—35. Lyslære, s. 17—22, 31—49. Mekanisk fysik, s. 5—29, 34—43, 94—103. Elektricitetslære, s. 22—33, 79—110, 120—149. Astronomi, s. 13—19, 25—30, 80—93. *Øvelser*: 1) Vædskers udvidelseskoefficient. 2) Isens smeltevarme. 3) Kogning ved lavt tryk. 4) Lufttermometret. 5) Samle- og spredelinseforsøg. 6) Fotometri. 7) Massefyldebestemmelser. 8) Pendulforsøg. 9) Snoning. 10) Lydens hastighed i luft, glas og CO₂. 11) Gauss' 1. hovedstilling. 12) Faradays love. 13) Joules lov. 14) Vekselstrømsforsøg. 15) Di- og triode.

b. *Kemi* (Garby). Kobberø: Kemi for mat.-naturv. gymnasium, fra side 146 og bogen ud.

Til eksamen opgives: S. 30—35, 40—46, 48—60, 62—67, 70—86, 102—112, 117—122, 146—153, 171—188.

Naturfag (Assingbæk). K. Simonsen: Biologi. A. Krogh: Menneskets fysiologi.

Til eksamen opgives: Biologi med undtagelse af s. 60—66. Fysiologi udgår s. 95—111, 115—118 og 127—133.

Matematik (Brinkhard). Jul. Petersens system v. Albert Kristensen: Aritmetik II, Stereometri VII. 1 sæt opg. hver uge.

Til eksamen opgives: Aritmetik I (3. udg.), § 25—29, 33—36 og 64—70. Aritmetik II (4. udg.), § 1—4, 11—bogen ud. Plangeometri og trigonometri III, IV (3. udg.), § 5—7, 10—31, 33—49, 51—58, 67, 72—75 og 77. Analytisk plangeometri V (6. udg.), § 4—5, 9—22 og 42—49. Differential- og integralregning VI (3. udg.), § 6—25 og 40—47. Stereometri VII (3. udg.), § 43—53, 67—72 og 74—86.

II Gymnasieklasse.

Nysproglig afdeling.

Naturfag (Hermod Andersen). W. F. Hellner: Geografi for det sproglige gymnasium.

Til eksamen opgives: Af geografi opgives alt, undtagen s. 25—32, 89—97, 100—101 samt tavlerne 1—4 og 20—23. Af J. K. Eriksen: Fysik og kemi opgives alt, undtagen s. 80—91.

Matematik (Garby). Willesen: Matematik for det sproglige gymnasium, §§ 52—56, 58—72 inkl.

Til eksamen opgives: Willesen: Matematik for det sproglige gymnasium. §§ 2, 6—12, 16—19, 21—23, 34—39, 54—56, 58—59, 62—72, alt inkl.

II Gymnasieklasse.

Matematisk afdeling a.

Engelsk (P. Hassing). Friis-Hansen og Chr. Nielsen. Engelsk for viderekomne, 5—219. Rosenmeier: Modern English Omnibus, s. 5—167. K. V. Olsen: Science Reader, s. 71—103.

Naturfag (Brændegård). P. Andersen og M. Vahl: Klima- og plantebælter. P. Andersen og M. Vahl: Erhvervsgeografi.

Til eksamen opgives: P. Andersen og M. Vahl: Geologi, undtagen de geologiske tidsafsnit, s. 69—80. P. Andersen og M. Vahl: Klima- og plantebælter. P. Andersen og M. Vahl: Erhvervsgeografi, undtagen kap. VIII, afsnit 4, 6, 8, 9 og 10.

II Gymnasieklasse.

Matematisk afdeling b.

Naturfag (Brændegård). Som II g. m. a.

Engelsk (A. Rasmussen). Friis-Hansen: Engelsk for gymnasiet II.
Rosenmeier: A. Modern English Omnibus, s. 66—123.

Realklassen.

Dansk (R. Lorentzen). Folkeviser efter Olrik og Falbe-Hansens udg. Holberg: Erasmus Montanus. Pontoppidan: Ilum galgebakke. Den første gendarm. Nattevagt. Goldschmidt: Avromche Nattergal. Maser. H. C. Andersen: Historien om en moder. Nattergalen. Elverhøj. Johs. V. Jensen: Danske myter, 18—28, 30—37, 38—114. Olrik og Falbe-Hansen: Danske folkeviser, 121—125, 174—206, 244—248. Grammatik efter Jensen og Noesgård: Øvelsesstykker i dansk sproglære. En stil hver 14. dag.

Til eksamen opgives: Olrik og Falbe-Hansen (6. udg.), s. 174—203, 244—248. Holberg: Erasmus Montanus. Goldschmidt: Avromche Nattergal. Maser. Pontoppidan: Ilum galgebakke. Den første gendarm. Nattevagt. H. C. Andersen: Historien om en moder. Nattergalen. Elverhøj. Johs. V. Jensen: Danske myter, 18—28, 81—102.

Engelsk (Hassing). O. Friis-Hansen og Chr. Nielsen: Engelsk for realklassen, stk. 1—10, 14—15, 28. Øvelser efter øvelsesheftet og Halvtreds engelske realeksamensopgaver 3 v. Egekvist og Helweg-Møller.

Til eksamen opgives: Stk. 1—10, 14, 28.

Tysk (Müller). Wiggers Smith, Hasselriis og Mogensen: Tysk IV, stk. 2, 4, 6, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 19, 20, 21, 27, 34.

Til eksamen opgives: det læste ÷ stk. 20.

Fransk (G. Jensen). N. Chr. Nielsen og Hoffmann: Fransk begynderbog (12. udg.), I del, stk. 1—45; II del, s. 55—104.

Til eksamen opgives: II del, s. 55—104.

Historie (Müller). Ludv. Schmidt: Frankrigs, Tysklands og Englands historie fra 1860. Kretschmer og Lindhardt Hansen: Samfundslære for realklassen I, II, III, V, VII, VIII.

Til eksamen opgives: til verdenskrigens forhistorie. I samfundslære I, III, V, VII.

Geografi (Hermod Andersen). Johs. Reumert: Erhvervsgeografi.

Til eksamen opgives: hele bogen, undtagen s. 69—76 og 119—121.

Naturhistorie (Winther Pedersen). E. Wesenberg Lund: Biologi for realklassen.

Til eksamen opgives: det læste.

Naturlære (Simonsen). J. K. Eriksen: Fysik I (varmelære) og Fysik II (elektricitet).

Til eksamen opgives: det læste ÷ elektriske svingninger.

Regning og matematik (Kr. Rasmussen). Regning: Friis-Petersen og Jessen: Realklassens regnebog, dog mest opgaver efter Lomholts opgavesamling. *Matematik*: J. L. W. Jessen og O. A. Smith: Matematik og regning for realklassen. I sæt skriftligt hjemmearbejde ugentlig.

Til eksamen opgives: Matematik og regning for realklassen af J. L. W. Jessen og O. A. Smith med undtagelse af fortegnsdiskussion af anden grads polynomiet og eksponentielle ligninger.

4. Mellemskoleklasse a.

Religion (Himmelstrup). Salmer gennemgået efter morgensangbogen. Kirkehistorie efter Juul-Mortensen og Norrild: Bibelhistorie for mellemskolen og Tybjerg og Tange: Kirke- og missionshistoriske skikkelser.

Dansk m. m. (Himmelstrup). Hegelund, Løber og Novrup: Den ny læsebog for købstadskolen 7. og 8. klasse benyttet til tekstgennemgang og grammatik. Holberg: Jeppe på Bjerget. Blicher: Røverstuen. 30 sider svensk efter Falbe-Hansen og Keller: Svenske læsestykker. Genfortælling og fristil.

Til eksamen opgives: Hegelund, Løber og Novrup: Den ny læsebog for købstadskolen 7. og 8. klasse (4. opl.), s. 40—59, 66—73, 74—78, 80, 89—121, 123—128, 129—134, 148—157, 187—205, 207—247, 250—263. Blicher: Røverstuen. Holberg: Jeppe på Bjerget. Falbe-Hansen og Keller: Svenske læsestykker, s. 26—40, 46—56.

Engelsk (Giødesen). O. Friis-Hansen og Chr. Nielsen: Engelsk IV og Øvelseshefte gennemgået: stykkerne 2—11, 13—15, 17—19, 23—30.

Til eksamen opgives: stykkerne 3—8, 10, 15, 17, 19, 26—30.

Tysk (Stærmose). Wiggers Smith, Hasselriis, Mogensen: Tysk III med tilhørende øvelser, stk. 2, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 13—16, 18, 19, 23, 29, 32, 33, 35, 39, 41. Pederzani-Weber: Auf rauhen Pfaden, s. 7—33, 48—65, 94—106.

Til eksamen opgives: Tysk III. det læste ÷ nr. 15, 19, 41.

Latin (Didriksen). Kr. Mikkelsen: Latinsk læsebog I afdeling og af II afdeling kap. I—XXXIII.

Til eksamen opgives: II afdeling, kap. I—XXXIII.

Historie (Hatting). Hatting og Møller: Verdenshistorie II 1815—1939.

Til eksamen opgives: det læste.

Geografi (Assingbæk). C. C. Christensen: Geografi for mellemskolen II: Amerika og Norden.

Til eksamen opgives: det læste.

Naturlære (Assingbæk). Rasmussen og Simonsen: Fysik for mellemskolen (11. udg.), fra lyset og bogen ud.

Til eksamen opgives: det læste ÷ §§ 81—88, 94—96 (begge inkl.).

Regning og matematik (Winther Pedersen). *Regning*: Friis Petersen og Jessen: Mellemskolens ny regnebog IV. *Geometri*: Jul. Petersen: Lærebog i plangeometri, § 101 og bogen ud. *Aritmetik*: Jul. Petersen v. Albert Kristensen: Aritmetik og algebra, fra kap. 6 og bogen ud ÷ §§ 52 og 53.

Til eksamen opgives: det læste ÷ §§ 52 og 53.

Naturhistorie (Winther Pedersen). Hvass og Jørgensen: Zoologi IV (husdyr og mennesket). Balslev og Simonsen: Botanik IV, ÷ planteliv i klit, hede og på dyrket jord.

Til eksamen opgives: det læste.

4. Mellemskoleklasse b.

Latin (G. Jensen). Som a-klassen.

Religion (Himmelstrup). Gennemgået salmer efter morgensangbogen. Apostlenes gerninger XXV—ud. Juul-Mortensen og Norrild: Bibelhistorie for mellemskolen (3. udg.), s. 195—ud, suppleret med afsnit af Tybjerg og Tange: Kirke- og missionshistoriske skikkelser.

Dansk m. m. (Bøgh-Hansen). Hegelund, Løber og Novrup: Dansk læsebog for købstadskolen, 7. og 8. klasse, benyttet til oplæsning, genfortælling og analyse. Blicher: Røverstuen. Hertz: Sparekassen. Falbe-Hansen og Keller: Svensk læsebog for mellemskolen, s. 37—40, 47—56, 69—73, 112—116. En stil hver 14. dag.

Til eksamen opgives: Hegelund, Løber og Novrup: Dansk læsebog for købstadskolen, 8. klasse, s. 40—59, 111—117, 187—198, 203—205, 220—237, 242—249, 285—295, 318—324. Blicher: Røverstuen. Hertz: Sparekassen. Svensk: det læste.

Engelsk (R. Lorentzen). Friis-Hansen og Chr. Nielsen: Engelsk for mellemskolen IV med øvebog, stk. 1—5, 7—8, 10—15, 17—20, 22—23, 26—36.

Til eksamen opgives: stk. 3, 4, 7, 15, 18, 19, 22, 26, 27, 31.

Tysk (Hermann). Wiggers Smith, Hasselriis og Mogensen: Tysk III, stk. 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 23, 25, 29, 31, 32, 35, 39, 41, 42, med tilhørende øvelsesstykker. Som ekstemporal: Pederzani-Weber: Auf rauhen Pfaden.

Til eksamen opgives: det læste ÷ 4, 5, 8, 11, 16, 29, 31, 39.

Historie (Müller). Hatting og Møller: Historie for mellemskolen II, s. 139—ud.

Til eksamen opgives: s. 139—236.

Naturhistorie (Brændegård). Zoologi: Hans Hvass og P. L. Jørgensen: Zoologi IV (havets dyreliv læses ikke). *Botanik*: Balslev: Botanik IV (planteliv i klit, hede og på dyrket jord læses ikke) og repetitionshefte.

Til eksamen opgives: alt det læste.

Geografi (Hermod Andersen). C. C. Christensen: Geografi for mellemskolen II: Amerika og Norden.

Til eksamen opgives: det læste.

Naturlære (Simonsen). Rasmussen og Simonsen: Fysik for mellemskolen II (13. udg.), fra lyset og bogen ud.

Til eksamen opgives: det læste ÷ §§ 81—88, 94—95 samt 99—100.

Regning og matematik (Brinkhard). Jul. Petersen: Aritmetik for mellemskolen, fra kap. 6 og bogen ud. Regning og geometri som a-klassen.

Til eksamen opgives: det læste pensum.

Skolen modtog den 4. marts fra vor tidligere medarbejder, frk. *F. Eibye*, en gave på 1000 kr. til week-end hytten. Vi bringer frk. Eibye en hjertelig tak for den smukke gave.

Den 12. oktober 1951 afholdtes til fordel for week-end hytten en koncert under velvillig medvirken af følgende kunstnere: *Galina Werschenska, Esther Vagning, Wandy Tworek, Paul Nicolet, Alfred Bertelsen* og *Edi Laider*.

I februar afholdtes bal og skolekomedie. Der opførtes Hostrups „Soldaterløjer“ (instruktør lektor *J. Olsen*).

I forbindelse med en gentagelse af komedien glædede operasanger *Laider* og frue os med deres sang.

Fra fuldmægtig *K. Pugh* har skolen atter i år modtaget 2 årskort til Zoologisk Have, som efter indstilling fra faglæreren i naturhistorie er tildelt 2 elever i 3. mellemskoleklasse.

Skolen har været besøgt af norske og svenske rejselektorer, der har holdt foredrag eller læst op for eleverne.

Der har været arrangeret en række ekskursioner og udflugter.

Med Efterslægtsamfundet og dets formand, landsretssagfører *Kai G. Jensen*, har skolen haft et fortrinligt samarbejde.

Årsprøve m. m.

Årsarbejdets og prøvernes udfald meddeles for realklassen og mellemskolen torsdag den 19. juni kl. 10, for gymnasiets vedkommende tirsdag den 24. juni kl. 11 i skolens aula.

Det nye skoleår begynder tirsdag den 12. august kl. 9.

Rektor træffes sikrest hver skoledag kl. 12—1.

Til at overvære prøverne og årsafslutningerne indbydes elevernes forældre og værger samt skolens gamle elever.

Chr. Nielsen.

Indholdsfortegnelse

Årsfesten	3
Afgangsprøverne 1951	14
Skolenævnet	16
Skolens elever	17
Skolens lærere	23
Pensa i eksamensklasser	25
Årsprøve m. m.	35

Skolepr. Efterslægtsselskabets

Skole. 1951-52.

